

Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi
Norske Reindriftingsamers Landsforbund

Miljøverndepartementet
Postboks 8013 Dep
0030 OSLO

9. desember 03

Deres ref. 2003/⁴⁴³~~433~~-P/HJN

**HØRINGSUTTALELSE TIL NOU 2003:14 - BEDRE KOMMUNAL OG REGIONAL
PLANLEGGING ETTER PLAN- OG BYGNINGSLOVEN.**

Viser til oversendelse av forslag til revisjon av plan- og bygningsloven som er sendt til høring ved brev av 20. mai 2003. Høringsfristen var satt til 1. desember 2003, men NRL har fått forlenget høringsfristen til 12. desember 2003.

Norske Reindriftingsamers Landsforbund har grunn til å være tilfreds med planlovutvalgets prinsipielle syn overfor reindriftings plass i det nye plansystemet, slik det gis uttrykk for i første delutredning. Det er særlig grunn til å være fornøyd med at utvalget har lagt til grunn at reindriften har en sterk posisjon i henhold til folkeretten når det gjelder arealinngrep. Utvalgets syn vil ha vesentlig betydning å vise til i arealplansaker, hvor reindriften vil bli utsatt for vesentlige inngrep.

NRL er fornøyd med at det i formålparagrafen § 1-1 fremgår at loven skal sikre naturgrunnlaget for samisk kultur. Det er positivt at utvalget viser til at Norge gjennom internasjonale konvensjoner til vern av urfolks rettigheter, som FN-konvensjonen om sivile og politiske rettigheter, spesielt artikkel 27, artikkel 8j i konvensjonen om biologisk mangfold og ILO-konvensjon 169, er forpliktet til vern av reindriften og dens materielle grunnlag. Disse reglene sett i sammenheng med Grunnlovens § 110a og utvalgets forslag om at det skal utarbeides statlige planretningslinjer vil gi et godt vern av det samiske reinbeiteareal.

Det er også positivt at reindrift blir tydeliggjort i forhold til landbruk ved at det innføres LRNF-område og at reindriftings arealbruk skal kartfestes. Ved at reindriftings arealbruk etter forslaget skal kartfestes og eventuelt legges ut som hensynsområde, vil gi et bedre vern av reinbeiteressursene. Imidlertid synes det noe uklart hvilke rettsvirkninger hensynsonene har.

Etter NRL's vurdering er dispensasjonshjemlene til å fravike en vedtatt plan for vide og bør innskrenkes. Dette vil bli nærmere behandlet under merknader til den enkelte paragraf.

NRL mener at utvalget burde ha foreslått en regel som uttrykkelig sikrer reindriftings rett til medbestemmelse i arealplanleggingen. Eksempel på en slik regel: "I de områder hvor reindrift utøves (jf. Reindriftingsloven), skal reindriften ha rett til å delta i planleggingen etter

denne lov når den berører deres virkeområde. Kongen kan i forskrift gi utfyllende bestemmelser om hvordan reindriftens medbestemmelse skal organiseres.

Begrunnelse: Retten til reindrift hviler på sedvane og alders tids bruk, og den har sterk beskyttelse mot inngrep gjennom folkeretten. I henhold til de ovennevnte internasjonale konvensjoner er myndighetene forpliktet til å sikre og verne reindriftens rettigheter, og dets materielle grunnlag, og dette skal skje i samarbeid med reindriften (jf. ILO-konvensjonen 169 art. 5, 6, 8 og 15, samt SP artikkel 27 og kapittel 26 i Agenda 21). For å tilfredsstille disse konvensjonene i denne sammenheng, burde reindriften uttrykkelig sikres medbestemmelsesrett i lovteksten som presiserer punktet om naturgrunnlaget for samisk kultur i formålsparagrafen. En slik regel vil også kunne begrense bruken av innsigelser, som er ett av målene med forslaget (jf. NOU 2003:14 s. 262-263). Viser forøvrig til den folkerettslige utredningen utarbeidet av Hans Petter Graver og Geir Ulfstein i forbindelse med arbeidet med Finnmarksloven. Konklusjonene i denne utredningen konstaterer bl.a. at urfolk skal sikres deltakelse og medbestemmelse i offentlig beslutninger om offentligrettslige avgjørelser som berører deres rettigheter. Konklusjonene i denne utredningen vil også gjøre seg gjeldende i forhold til utøvelse av myndighet etter plan- og bygningsloven.

Merknader til den enkelte paragraf:

§ 1-7 Medvirkning og høring

NRL er fornøyd med at planmyndigheten får en *plikt* til å sørge for medvirkning fra andre myndigheter og borgerne, men siden det er opp til planmyndighetene å bestemme rekkevidden av "medvirkningskravet", vil det være svært usikkert hvordan denne vil bli praktisert av planmyndighetene i forhold til reindriften. Siden reindriftens rettigheter er så sterkt vernet etter folkeretten, burde reindriftens medvirkningsrett komme frem i lovteksten, jf. begrunnelsen ovenfor.

§ 1-9 Konsekvensutredning av planer med vesentlige virkninger.

Positivt at det foreslås en regel om at konsekvensutredninger inngår som en del av behandlingen av planer etter loven. Men det er en svakhet i forslaget når det er opp til planmyndighetene å avgjøre om planen kan ha vesentlige virkninger. Ofte har ikke planmyndighetene kompetanse til å vurdere konsekvenser i forhold til reindriften; en slik vurdering bør derfor skje i nær sammenheng med reindriften i de områdene hvor det utøves reindrift. Fordi reindriften har en så sterk beskyttelse mot inngrep gjennom folkeretten, må prinsippene i folkeretten få betydning for når det foreligger krav om konsekvensutredning.

§ 1-13 Forbud mot bygging m.v. i 100-metersbeltet langs sjøen

NRL mener at tredje ledd, bør lyde:

"I arealdel til kommuneplan kan kommunen gi nærmere bestemmelser om oppføring av nødvendige bygninger og mindre anlegg, og opplag, for landbruk, reindrift, fiske, fangst, havbruk og sjøverts ferdsel, i 100-metersbeltet. Tilsvarende gjelder for fylkesdelplan for arealbruk med særlig rettsvirkning".

Begrunnelse: Også reindrifta har bruk for bygninger og mindre anlegg i strandsonen, særlig i forbindelse med reindrift på øyene uten fastlandsforbindelse. I opprømsingen må reindrift tas med.

§ 1-14 Innsigelse og mekling

Siste ledd: NRL er opptatt av at meklerfunksjonen må ivaretas av en part uten interesse i saken, og vi mener at fylkeskommunen ikke kan være riktig organ på grunn av sin nære tilknytning til kommunene. Vårt forslag er at meklerfunksjonen legges til fylkesmannen med bruk av settefylkesmann når fylkesmannen selv har reist innsigelse. En alternativ løsning kan være at domstolene eller jordskifteretten foretar meklingen.

NRL mener at fylkeskommunen ikke kan tildeles meklerfunksjonen når det reises innsigelse til offentlige planer. Fylkeskommunen er politisk styrt, og et politisk styrt organ vil ikke være et ugildet part i en meklingsforhold, da fylkeskommunen kan utgå ifra samme politisk landskap som kommunene. Denne rollen vil bli enda vanskeligere å håndtere når fylkeskommunen også har ansvar for å bistå og veilede kommunene i deres planprosesser.

§ 2-5 Regional planforum

NRL's erfaring med planforum i de ulike fylkene er noe forskjellig, siden planforumets rolle ikke har vært avklart og entydig. I dette lovforslaget formaliseres forumet, og det angis hvem som kan delta.

NRL tror planforumet vil få en viktig rolle i den reviderte loven ettersom regional, fylkeskommunal og interkommunal planlegging skal styrkes. Forumets mål må være å bidra til å gi de nye planene en solid forankring i kommunene, og skape en gjensidig forståelse mellom regionale myndigheter og kommunene for de ulike hensyn som skal ivaretas. Planforumet er en god arena for regionale myndigheter til å internt samordne sin politikk og sine nasjonale- og regionale interesser. For kommunene vil dette være en arena der de sammen med de regionale myndigheter kan få drøftet kommunens utvikling på bakgrunn av de behov og ønsker som kommunen skal ivareta på vegne av sine innbyggere. En tett og god dialog vil forhåpentligvis gi raskere og bedre planlegging og færre konflikt-saker.

Deltakelse for reindriften i et slikt forum vil kunne forbedre forutsigbarheten for reindriften, ved at reindriften får en mer aktiv rolle i regional-planleggingen. I en slik arena vil reindriften få mulighet til å belyse sitt areabruk i sin helhet, og på denne måten bidra til en mer samordnet forvaltning/regulering av reindriftsområdene.

§ 3-1 Kart og stedfestet informasjon

NRL støtter utvalgets forslag om at offentlige myndigheter skal utarbeide digitale kart til bruk i planprosessene. Fjerde ledd i denne paragrafen stiller krav til at Reindriftsforvaltningen som fagmyndighet kartlegger egne arealinteresser og tilrettelegger informasjonen for plan- og byggesaksprosessen. For å kunne bruke eksisterende arealbrukskartene, utarbeidet av Reindriftsforvaltningen, i planprosessene må disse oppdateres, dette arbeidet skal skje i samarbeid med reinbeitedistriktene.

§ 4-2 Statlige planretningslinjer

NRL støtter forslaget om at det må etableres en mer aktiv bruk av statlige planretningslinjer. Reindrifta har gjennom de siste 50 år tapt store arealer fordi arealene er bygd ut til andre formål. En UNEP rapport har vist at vi med samme utvikling de neste 30 – 50 år nesten ikke har reindriftsarealer igjen dersom utviklingen fortsetter i samme takt som nå.

Blant de tiltakene som må settes i verk for å bevare de resterende reindriftsarealene vil innføringen av statlige planretningslinjer være et viktig virkemiddel. NRL er enig med planlovutvalget at det utarbeides statlige planretningslinjer for nettopp reindrift, jfr kap. 7.3.3

§ 4-4 Særlig rettsvirkning av arealplan ved statlig vedtak

Planlovutvalget har forslått at Kongen kan bestemme at nærmere angitte deler av kommuneplanenes arealdel ikke skal kunne endres eller oppheves uten samtykke fra departementet. Statlige vedtak av den typen som foreslås i § 4-4 vil ikke bli populære i kommunene. NRL tror at forslaget om særlig rettsvirkning ved statlig vedtak for arealplaner i spesielle tilfeller kan være nødvendig å bruke, og NRL mener at virkemiddelet kan bidra til å sikre viktige reindriftsinteresser.

§ 5-3 Regional planstrategi

Positivt at det foreslås et slikt obligatorisk planinstrument innenfor regional planlegging, og at denne skal utarbeides i samarbeid med kommuner, statlige organer, organisasjoner og institusjoner som blir berørt av planarbeidet. For reindriften kan en slik planstrategi bidra til en mer organisert og samordnet forvaltning av reinbeiteområdene. Det legges opp til at regional planstrategi skal legges til grunn for det videre planarbeidet i fylket (jf. femte ledd).

Det er imidlertid ikke foreslått noen sanksjonsregler ved "brudd" på denne bestemmelsen. Det er ingen hensikt å utarbeide regional planstrategi dersom den ikke følges opp. NRL mener at det bør utarbeides sanksjonsregler ved brudd på oppfølgingsregelen i femte ledd.

§ 6-3 Virkning av fylkesplan og fylkesdelplan

NRL er usikker på hva det vil si at fylkesplan og fylkesdelplan skal "legges til grunn" for fylkeskommunal virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket.

NRL er klar over at det vil være langt mer krevende for planmyndigheten å slutføre en planprosess som skal ende opp i et bindende vedtak enn å slutføre en planprosess som ikke forplikter noen. Ved å delta i en planprosess som ender opp i et bindende vedtak kan reindriftnæringen oppnå forutsigbarhet og få klarert en del problemstillinger. For reindriftnæringen vil det derfor være viktig å bruke tid og ressurser på områder der reindriftnæringen får mest mulig igjen for sin innsats. Av den grunn ønsker NRL at planlovutvalget bør bygge opp under forståelsen av at selv om fylkesplanen eller fylkesdelplanen ikke er formelt bindende så vil planen være styringsdokumentet for fylkeskommunal virksomhet og for kommunal og statlig planlegging og virksomhet i fylket.

§ 6-5 Fylkesdelplan

Fylkesdelplaner kan utarbeides for ulike sektor og samfunnsområder - også for arealbruk. Fylkesdelplanene for arealbruk kan utarbeides for hele eller deler av fylket og planen må ikke benytte arealformål, hensynsoner, retningslinjer og bestemmelser som gjelder for kommuneplanens arealdel.

NRL ser at fylkesplanene kan bli et nyttig verktøy for en samordnet planlegging på tvers av kommunegrensene dersom det tas aktivt i bruk. Et slikt verktøy har NRL etterlyst i og med at ett reinbeitedistrikt ofte strekker seg over flere kommuner, og det har vært vanskelig å få fram at konsekvensene av de enkelte kommunenes planlegging har konsekvenser for reindrifta også i nabokommunen.

NRL støtter også forslaget om at fylkesdelplanene ikke trenger å ha samme arealformål, hensynsoner, retningslinjer og bestemmelser som i kommuneplanens arealdel. Det vil gjøre det mulig for reindrifta å innta en mer offensiv rolle i planleggingen, slik at reindrifta selv kan fremme fylkesdelplaner for arealbruk med vekt på egen arealbruk.

§ 6-6 Fylkesdelplan for arealbruk med særlig rettsvirkning

Fylkesdelplaner for arealbruk med særlig rettsvirkning skal bare brukes i situasjoner hvor kommuneplaner og interkommunal planlegging ikke vil løse behovet for helhetlig arealstyring over kommunegrensene. Når planen er ferdig og vedtatt må samtlige kommuner planen gjelder for endre sine egne arealplaner slik at de blir i henhold til fylkesdelplanen.

I fylkesdelplanen skal det benyttes samme arealformål, hensynssoner, retningslinjer og bestemmelser som i kommuneplanens arealdel.

NRL mener at reindriftsnæringen må bli involvert som part, dersom slike planprosesser iverksettes. Reindriftens muligheter for å få innarbeidet sine interesser i større regioner vil være bedre i denne typen planprosesser enn tilfelle vil være om næringen deltok parallelt i flere kommunale planprosesser. Reindrifta drives på tvers av kommunegrensene og næringa vil nyte godt av at regionale og nasjonale målsettinger tillegges økt vekt i planleggingen. Disse planene kan også gjelde ut over 4 år, varighet av planen fastsettes i planvedtaket, og det kan være med på å gi reindrifta større trygghet og forutsigbarhet over lengre tid.

NRL tror at kommunene som inngår i et fylkesdelplansamarbeid med formål om at planen skal gis rettsvirkning, faktisk kan spare planressurser i egen kommune i og med at den ferdige fylkesdelplanen blir så konkret at den uten videre kan brukes av involverte kommuner.

Av denne grunn tror NRL at kommunene vil være interessert i å arbeide med bindende fylkesdelplaner, og at planformen kan bli brukt oftere enn mer uforpliktende planformer.

§ 6-8 Plansamarbeid mellom fylker

Reindrifta er avhengig av gode naturlige grenser for å skille årstidsbeitene og reinbeitedistriktene fra hverandre. I og med at grensdragningen mellom reinbeitedistrikter er basert på "naturlige grenser" som kan holde ulike reinflokker fra hverandre, er det sjelden sammenfall mellom administrative grenser i reindrifta og kommune- og fylkesgrensene.

NRL er positiv til at det nå blir mulig å etablere plansamarbeid som kan løse planleggingsoppgavene for større områder under ett. Om dette skjer som et interkommunalt samarbeid eller et samarbeid i regi av fylket/fylkeskommunen er uvesentlig. NRL tror et interkommunalt samarbeid på tvers av fylkesgrensen vil være naturlig der nabokommuner har tett og god kontakt med hverandre på tvers av fylkesgrensene, mens et "interfylkalt" samarbeid er mer naturlig i områder der fylkeskommunene har gode forbindelser med hverandre.

§ 8-2 Organisering av planarbeid og samarbeidsplikt

NRL mener at et nytt tredje ledd bør lyde:

"Fylkesmannen påser at kommunene oppfyller plikten til planlegging. Fylkesmannen gis i egen forskrift sanksjonsmuligheter overfor kommuner som ikke oppfyller planplikten".

NRL ser det som viktig at kommunens samarbeidsplikt stadfestes i egen regel, og ikke minst at paragrafens tredje ledd slår fast at fylkesmannen har en plikt til å påse at kommunene oppfyller plikten til planlegging. NRL hadde likevel sett det som en fordel hvis det også hadde blitt stadfestet en mulig sanksjonsadgang for fylkesmannen hvis kommunene ikke oppfyller denne plikten. Dette fordi det i dag er veldig mange kommuner som ikke har planer og ikke har hatt det på mange år. Disse kommunene med deres manglende planlegging gjør det meget vanskelig for reindriften å ivareta sine interesse i disse områdene.

§ 8-3 Kommunal planstrategi

Her gis kommunene en stor valgfrihet med hensyn til om det skal startes en ny planleggingsprosess, eller om det kun blir videreføring av eksisterende planer. Det er viktig at kommunen tar kontakt med alle interessenter og sektormyndigheter som vil bli berørt av valget om eksisterende plan skal videreføres eller om det skal startes en planprosess med sikte på å utarbeide en ny plan før valget tas.

§ 9-7 Arealformål i arealdelen

NRL mener at § 9-7 første ledd nr 3, bør lyde:

Areal for landbruks-, reindrifts-, natur- og friluftformål (LRNF), nærmere bestemt:

- a. *Areal der bebyggelse og anlegg ikke er tillatt, med unntak av nødvendige bygninger til landbruk og reindrift.*
- b. *Areal der spredt bolig-, fritids- eller næringsutbygging m.v. kan tillates gjennom vedtak av detaljplan.*

I første ledd slås det fast at kommunen er forpliktet til å angi arealformål for hele området som arealdelen dekker. Dermed bortfaller muligheten for å unnta et område for rettsvirkning, samtidig som kommunen godkjenner resten av planen. Kommunen er med andre ord forpliktet til å ferdigstille hele arealdelen av kommuneplanen før den kan vedtas. NRL ser denne regelendringen som meget positiv. Dette vil medføre en mer helhetlig planlegging av hele kommunens areal, og planen vil bli mer forutsigbar for alle berørte parter.

Til **arealformål 3**: LRNF. NRL er av den oppfatning at tilføyelsen av, **R**, for reindrift er viktig, selv om det fra lovutvalget presiseres at tilføyelsen av R ikke gir rettslige virkninger. Tilføyelsen av R vil gjøre reindriften mer synlig både for kommunene, og andre parter involvert i kommunenes arealplaner. Dette vil føre til at kommunene, direkte ut fra lovteksten, bevisstgjøres sitt ansvar for å sikre reindriftsinteressene i kommunale planprosesser. Det er videre viktig at formålene suppleres med hensynsoner og retningslinjer/bestemmelser, jf. §§ 9-8 og 9-9. Dette for å fremme fortsigbarhet, helhetlig planleggingsprosess og beskyttelse mot det som i dag er reindriften største problem i forbindelse med arealplanlegging, kommunenes dispensasjonsvedtak som sakte men sikkert fører til utbygging av områder som opprinnelig ikke er ment for utbygging.

Formål 3a: Lovutvalget uttaler at det ikke er meningen å utvide begrepet gårdstilknyttet næringsvirksomhet vesentlig, av dette følger det at begrepet er utvidet, (dog ikke vesentlig) i den nye loven. NRL stiller et stort spørsmålstegn ved definisjon og innhold i begrepet "*gårdstilknyttet næringsvirksomhet*". Arealer innenfor LRNF 3A er i utgangspunktet regulert med sikte på flerbruk av ulike interesser. En utvidelse av det gamle begrepet "*stedbunden næring*" kan føre til flere byggetiltak og vanskeliggjøre flerbruksformålet.

For reindriftnæringen er det viktig med uberørte og ubebygde arealer. NRL anmoder derfor om at LRNF 3A forblir slik som i utgangspunktet tiltenkt - et formål hvor det ikke kan utbygges annet enn nødvendige bygninger til reindrift og landbruk.

NRL kan ikke se at en utvidelse og endring av begrepet "*gårdstilknyttet næringsvirksomhet*" i retning av å inkludere flere og nye næringer, med behov for bygninger og anlegg i LRNF 3A sonen, vil være i tråd med planlovutvalgets intensjon om å styrke vernet av reindriften arealer. NRL foreslår derfor at punktet strykes i sin helhet (siste komma i formål a.) Reindriften opplever et økt press fra storsamfunnet for å få bygge på urørte arealer, og slik som paragrafen er formulert vil den kunne føre til ytterligere press på beiteområdene.

Hvis gårdstilknyttet næringsvirksomhet skal opprettholdes i lovteksten ønsker NRL at det i forskrift gis nærmere og uttømmende angivelse av hva gårdstilknyttet næringsvirksomhet omfatter. NRL finner det ikke riktig at det blir opp til den enkelte kommune å angi innholdet i begrepet, da dette kan føre til ulikt begrepsinnhold og ulike definisjoner landet rundt. NRL vil også understreke at hvis gårdstilknyttet næringsvirksomhet skal tas med i lovteksten må også reindriftstilknyttet næringsvirksomhet tas med.

Formål 3b: NRL går imot at det i LRNF 3B åpnes for enkeltsaksbehandling. Ved å åpne for enkeltsaksbehandling gis det et signal om at det i disse områdene ikke er nødvendig med konkrete planer, og at det kan gis tillatelse til bygging gjennom enkeltsaksbehandling.

NRL er av den oppfatning at adgangen til å drive enkeltsaksbehandling i LRNF 3B ødelegger et godt gjennomtenkt plansystem, og kan føre til dårligere forutberegnlighet for andre interesser og sektorer. Kommunene gis her, ved enkeltsaksbehandling, anledning til å fortsette og forsterke den meget negative utviklingen og "*oppspisingen*" av reinbeiteområdene.

NRL foreslår derfor at muligheten til enkeltsaksbehandling tas ut av LRNF 3B ved at følgende strykes fra pkt b: "behandling av enkeltvis søknader eller", og at § 9-7 1. ledd nr 3B blir lydende slik: "Areal der spredt bolig-, fritids- eller næringsutbygging m.v. kan tillates gjennom vedtak av detaljplan.

§ 9-8 Hensynsoner i arealdelen

I forhold til hensynsonene i § 9-8 er det viktig at reinbeitesområdene markeres som hensynsoner i kommuneplanens arealdel. Dette for å synliggjøre reindriftens områder og eksistens. Ellers kan det virke som om hele instituttet med hensynsoner er noe vagt begrunnet og med dertil manglende rettsvirkning. Dette virker noe diffust, og bør derfor detaljreguleres nærmere i forskrift.

Det som etter NRL mening kan være bekymringsfullt i denne sammenheng er hvis et reinbeiteområde eller reinbeiteområdene blir delt opp i forskjellige hensynsoner med dertil forskjellig inngrepsmuligheter og byggetillatelsesmuligheter. Dette vil være negativt for reindriften da det er av aller største viktighet å se reindriftens beiteområder som en helhet for da å kunne se og vurdere konsekvensene av ethvert foreslått inngrep sett hen til konsekvensen for hele beiteområdet. En oppstyking av et reinbeiteområde vil være uheldig selv hvis oppstykingen skjer i form av forskjellige hensynsoner. Planlovutvalget har påpekt viktigheten av vern av reinbeitearealene og å betegne et reinbeiteområde som en hensynsone med særlig vern er en naturlig konsekvens av dette. NRL definerer et reinbeiteområde som en helhet hvor kalvingsland, flytteleier, alle årstidsbeiter, anlegg og oppsamlingsområder inngår.

§ 9-9 Retningslinjer og bestemmelser i arealdelen

NRL mener at 4 ledd nr 3 første avsnitt bør lyde:

*3) Areal for landbruks-, reindrifts-, natur- og friluftformål (LRNF-areal)
I LRNF-areal kan kommunen gi bestemmelser om plassering, omfang, størrelse, utforming m.v. av nye bygninger og anlegg, herunder om bygninger og anlegg i landbruket. Kommunen kan også gi bestemmelser om endret bruk av eksisterende bygninger og anlegg, herunder forby endring i visse områder eller til visse formål. Kommunens bestemmelser i forhold til reindriften må være i henhold til reglene i reindriftsloven, og må baseres på reindriftsfaglig vurdering og reindriftsretten.*

Begrunnelse: Retten til å bestemme plassering, størrelse og utforming av anlegg og bygninger i reindriften som lovutvalget gir til kommunene, må ikke stride mot de regler som reindriftsloven har om dette. Saksbehandlingen av slike saker krever reindriftsfaglig kompetanse. Kommunene har ikke slik kompetanse i dag. Det vil derfor være direkte uforsvarlig å legge avgjørelsesmyndighet til dem. Fjerde ledd nr 3 må derfor ha en ordlyd som indikerer dette.

§ 19-1 Dispensasjon fra byggeforbudet etter § 1-13, plankrav og plan

NRL mener at annet ledd bør lyde:

"Dispensasjon kan gis dersom hensynene bak byggeforbudet i § 13-1, eller planen ikke blir skadelidende, og fordelene ved å gi dispensasjon anses for å være større enn ulempene og at reindriftsnæring eller reindriftens forvaltningsorganer ikke direkte er berørt, eller har gått i mot at det blir gitt dispensasjon"

Begrunnelse: NRL mener at prinsippet om at all arealbruk skal skje etter fastsatte planer, og det blir uheldig hvis det gis mulighet for uthuling av lovverket ved en for vid dispensasjonsadgang. Hvis Reindriftsnæringen og/eller statlig sektormyndighet har gått i mot

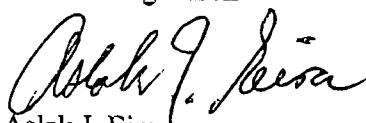
at det blir gitt dispensasjon, bør kommunen ikke ha hjemmel til å dispensere. Dette også i samsvar med Miljøverndepartementets veileder til kommuneplanens arealdel.

§ 20-1 Ikrafttreden og overgangsbestemmelser

Merknader til forslag til endring av reindriftsloven § 8a:

NRL går imot endring i reindriftslovens § 8a som er foreslått i forslaget til ny plan- og bygningslov, og gir heller sin tilsutning til de endringer som reindriftslovutvalget foreslår i § 8a, jf. NOU 2001:35. Kommunene har ikke kompetanse til å utøve reindriftsfaglig skjønn og kan ikke gis myndighet i forhold til reindriftenes arealbruk og utøvelse. Eventuell endring i reindriftsloven må derfor skje i forbindelse med revidering av reindriftsloven ut fra en reindriftsfaglig vurdering.

Med vennlig hilsen

Aslak J. Eira
formann